

* שאלה 1: התחכמות בטוחה באלגוריתם נאש

למדנו שאלגוריתם נאש (מיקסום המכפלה) לחלוקת תקציב רציף אינו מגלה-אמת. אבל כמה מידע בדיוק צריך כדי לחשב התחכמות בטוחה? [תזכורת: התחכמות בטוחה היא דיווח לא-אמיתי, שבמקרים מסוימים יכול להגדיל את תועלת השחקן, ובאף מקרה לא יכול להקטין אותה].

האם לשחקן, שאין לו שום מידע על פעולות השחקנים האחרים, יכולה להיות התחכמות בטוחה? אם כן – הראו דוגמה והוכיחו שהתחכמות בטוחה. אם לא – הוכיחו שבשום מקרה אין התחכמות בטוחה.

תשובה:

נראה שאם לשחקן אין מידע כלל על פעולות השחקנים האחרים – לא קיימת לו התחכמות בטוחה.

הוכחה:

נניח שקיימת לשחקן i התחכמות בטוחה, כאשר קבוצת ההעדפות שלו היא A , והוא מצהיר על הקבוצה A' . בגלל שזאת התחכמות בטוחה שהפלט של אלגוריתם שייתן חלוקה יעילה נאש ייתן שהתועלת אחרי ההתחכמות תעלה.

נניח שכל שאר שההעדפות של שאר השחקנים זהות להעדפות האמיתיות של השחקן i .

במקרה שו' ידווח אמת: ההעדפות של כולם זהות, ולכן מיקסום המכפלות יקצה את כל התקציב לכל הנושאים בקבוצה A , ולכן התועלת של השחקן i תהיה C (התקציב כולו).

במקרה שו' ינסה לעשות מניפולציה: אז הוא חייב להצביע לנושא שהוא לא מעדיף (כי ההעדפה שונה והיא בינארית). בגלל שאף שחקן אחר לא מעדיף את אותו הנושא, אז כדי למקסם את המכפלה, כדי לא לכפול ב-0 חייב שהנושא הזה יקבל תקציב כלשהו, בגלל שהוא לא נושא שו' רוצה שהתועלת שלו תרד.

ולכן במקרה הזה לא קיימת התחכמות בטוחה.

■

שאלה 2: זכויות לפי גובה המס

נניח שאזרח i משלם מס בגובה C_i (התקציב C שווה לסכום המיסים שמשלמים כל האזרחים). אנחנו רוצים להגדיר מערכת לחלוקת תקציב, שתתן זכויות רבות יותר לאזרחים המשלמים יותר מיסים. לדוגמה, ההגדרה של תכונת "הוגנות ליחידים" תהיה: "התועלת של אזרח i היא לפחות C_i ".

א. כתבו הגדרה מוכללת של תקציב הוגן לקבוצות, ושל תקציב פריק.

ב. הוכיחו, שכל תקציב פריק הוא הוגן לקבוצות – בהתאם להגדרות של סעיף א.

ג. נגדיר "תקציב נאש מוכלל" כתקציב d הממקסם את הסכום:

$$\sum_{i=1, \dots, n} C_i \cdot \log(u_i(d))$$

(מכפילים את הלוג של אזרח i בגובה המס ששילם אזרח i).

הוכיחו שתקציב נאש מוכלל הוא פריק (לפי ההגדרה של סעיף א).

הדרכה: הכלילו את ההוכחות מההרצאה.

א. הרעיון יהיה שבמקום שיהיה לו חלק פרופורציונלי לתקציב ($C \setminus n$) כל אחד יקבל C_i .

הגדרה מוכללת לתקציב הוגן לקבוצות: לכל קבוצה K בגודל k הסכום הכולל המועבר לנושאים שאחד

מחברי הקבוצה תומך בהם הוא לפחות $\sum_{i \in K} C_i$.

באופן קצת יותר פורמלי, עבור הקבוצה K , אם A היא קבוצת הנושאים שנתמכים ע"י אחד מחברי הקבוצה אז מתקיים:

$$\sum_{j \in A} d_j \geq \sum_{i \in K} C_i$$

הגדרה מוכללת של תקציב פריק: תקציב $d_1, \dots, d_m$ נקרא פריק אם קיימים סכומים $d_{i,j}$ לכל אזרח i וכל נושא j כך ש:

$$\sum_{i=1}^n d_{i,j} = d_j \text{ לכל נושא } j \text{ מתקיים:}$$

$$\sum_{i=1}^m d_{i,j} = C_i \text{ לכל אזרח } i \text{ מתקיים:}$$

$$d_{i,j} > 0 \Leftrightarrow u_{i,j} > 0 \text{ ומתקיים}$$

ב. נוכיח את הטענה:

נניח שהתקציב d הוא פריק באופן המוכלל, אז קיים לו פירוק שמקיים את הנ"ל. ניקח קבוצת אזרחים בגודל k , נקרא לקבוצה K . נסמן ב- A את קבוצת כל הנושאים שלפחות אחד מחברי הקבוצה תומך בהם.

התקציב הכולל המוקצה לנושאים האלו הוא $\sum_{j \in A} d_j$. לפי הגדרת פריקות מתקיים $\sum_{i=1}^n d_{i,j} = d_j$. כלומר

$$\sum_{j \in A} d_j = \sum_{j \in A} \sum_{i=1}^n d_{i,j}$$

נפצל את הסכום הפנימי לשני חלקים – אזרחים (באינדקס i) שנמצאים בקבוצה, וכאלה שלא.

$$\sum_{j \in A} d_j = \sum_{j \in A} \left(\sum_{i \in K} d_{i,j} + \sum_{i \notin K} d_{i,j} \right) = \sum_{j \in A} \sum_{i \in K} d_{i,j} + \sum_{j \in A} \sum_{i \notin K} d_{i,j}$$

בנוסף לפי ההגדרה המוכללת של פריקות, אזרח i תורם רק לנושאים שהוא תומך בהם (התנאי השלישי), כלומר

$$\sum_{j \in A} d_{i,j} = \sum_{i=1}^m d_{i,j} = C_i$$

ולכן האיבר הראשון בסכום הוא (אחרי החלפת סדר הסכימה):

$$\sum_{i \in K} C_i$$

האיבר השני בסכום מייצג את התרומות של אזרחים שלא ב- K לנושאים שנתמכים ע"י אחד מחברי K . בגלל שהסכום הזה הוא לא שלילי (הרי התקציבים שלנו חיוביים) אז נקבל:

$$\sum_{j \in A} d_j \geq \sum_{i \in K} C_i$$

ג.

שאלה 3:

כדי למצוא את הפירוק ניעזר בהוכחה מהסיכום:

להוכחת הכיוון השני, נבנה רשת זרימה המייצגת את התקציב. רשת זרימה (flow network) היא גרף מכוון, עם צומת מקור המסומן ב-S, וצומת יעד המסומן ב-T. לכל קשת יש מספר חיובי המציין את הקיבולת שלה. הזרם יוצא מהמקור S ומתפצל בין הקשתות, כך שהזרם העובר בכל קשת קטן או שווה לקיבולת שלה. סכום הזרם הנכנס לכל צומת (פרט ל-S ו-T) חייב להיות שווה לסכום הזרם היוצא ממנה. בהינתן תקציב כלשהו d, נבנה רשת-זרימה באופן הבא:

- כל אחד מהאזרחים i הוא צומת. יש קשת מכוונת מהמקור S אל כל אזרח i; קיבולת הקשת היא C/n – החלק ההוגן של שחקן i.
- כל אחד מהנושאים j הוא צומת. יש קשת מכוונת מכל אזרח i אל כל נושא j שהוא תומך בו ($u_{i,j}=1$); קיבולת הקשת היא C/n .
- יש קשת מכוונת מכל נושא j אל היעד T; קיבולת הקשת היא d_j .

אם בגרף זה קיימת זרימה, שגודלה הכולל הוא C (הגודל המירבי האפשרי), אז התקציב d הוא פריק, כאשר כמות הזרם העובר על כל קשת מאזרח i לנושא j הוא הרכיב $d_{i,j}$ בפירוק.

קישור לקוד ב-github gist: <https://gist.github.com/ShayGali/9f7a94ecfccf90047e5c1662c050bdc5>

גילוי נאות – אני עובד עם copilot שעזר לי להשלים את הקוד, ולדעת איך לעבוד עם התקליטה, ועם ההערות של הקוד.

```
import networkx as nx
from typing import List, Set, Optional

def find_decomposition(
    budget: List[float],
    preferences: List[Set[int]],
) -> Optional[List[List[float]]:
    """
    Check whether a given continuous budget vector is decomposable, and
    return one valid decomposition if it exists.

    Parameters
    -----
    budget : list[float]
        The amount  $d_j$  allocated to each project  $j$ . The sum equals C.
    preferences : list[set[int]]
        For every citizen  $i$ , the set  $A_i$  of projects she approves.

    Returns
    -----
    None | list[list[float]]
        * None - the budget is not decomposable.
        * list of lists - an  $n \times m$  matrix  $d_{\{i,j\}}$ ; each row  $i$  sums
          to  $C/n$ , each column  $j$  sums to  $d_j$ , and  $d_{\{i,j\}} > 0$  only if
           $j \in A_i$ .
    """

    n = len(preferences)
    m = len(budget)
    C = sum(budget)
```

```

# Each citizen's "fair share" according to the assignment text
share = C / n

# Build a flow network:
# source -> citizens -> projects -> sink
G = nx.DiGraph()
src, sink = "s", "t"

# Source → citizen edges: capacity
for i in range(n):
    G.add_edge(src, f"i{i}", capacity=share)

# Citizen → project edges: capacity = share
for i, proj in enumerate(preferences):
    for j in proj:
        G.add_edge(f"i{i}", f"p{j}", capacity=share)

# Project → sink edges: capacity = budget assigned to the project
for j, dj in enumerate(budget):
    G.add_edge(f"p{j}", sink, capacity=dj)

# Compute the maximum flow
flow_value, flow_dict = nx.maximum_flow(G, src, sink)

# If the max flow is smaller than C (up to numerical tolerance),
# the budget cannot be decomposed.
if abs(flow_value - C) > 1e-6:
    return None

# Extract the decomposition matrix d_{i,j} from the flow result
decomposition = [
    [flow_dict.get(f"i{i}").get(f"p{j}", 0.0) for j in range(m)] # 0 if no edge
    for i in range(n)
]

return decomposition

# ---- Example usage ----
if __name__ == "__main__":
    budget = [400, 50, 50, 0] # d_j (must sum to C = 500)
    preferences = [{0, 1}, {0, 2}, {0, 3}, {1, 2}, {0}] # A_i sets

    d = find_decomposition(budget, preferences)
    if d is None:
        print("The budget is NOT decomposable.")
    else:
        print("A valid decomposition matrix d_{i,j}:")
        for i, row in enumerate(d):
            print(f"Citizen {i}: {row}")

```